

Id-Dawl mid-Dlam

L-affarijiet mhux dejjem kif taħsibhom, speċjalment fl-ispazju. L-izjed partijiet vojta fis-sema spiss ikunu dawk li jostru l-izjed sigrieti eċitanti. Dan ir-ritratt sabiħ juri shaba ta' trab kosmiku tixgħel quddiem xenarju ta' stilel jiddu. B'għajnejk biss, shab ohxon jista' jidher vojta u skur, imma fxi wħud minnhom issib l-izjed nebulae li jiddu u l-izjed stilel zgħażaġh jaharqu fl-univers!

L-istilel huma magħmula mill-gass, għalhekk mhux sorprendenti li jitwieldu għewwa shab ohxon ta' gass. Imma l-istess shab li jwelled lil dawn l-istilel jgħattihom u ma narawhomx jikbru għo fihom. B'xorti tajba hekk kif l-istilel isiru jaharqu u jiddu izjed, jaharqu l-gass li jkollhom madwarhom u jidhrulna bil-glorja kollha tagħhom.

Il-grupp ta' stilel zgħar li qed jiddu eżatt fiċ-ċentru ta' dan ir-ritratt sabiħ hu eżempju perfett ta' dan. Id-dawl blu tagħhom jista' jidher ċar, minflok ma jintilef fid-dwawar ta' gass ta' madwaru. L-izjed żewġ stilel jiddu f'din l-istampa fil-fatt nistgħu narawhom f'lejla ċara anke bi tromba biss. Dawn huma żewġ stilel għodda hafna, għandhom inqas minn miljun sena - f'termini ta' stilel dawn għadhom trabi!

COOL FACT

Postijiet bħal dan fejn jitwieldu l-istilel, jistgħu jkunu enormi! Pereżempju t-Tarantula Nebula - li tista' tara hawn - fiha mijiet ta' stilel kbar li qed jiffurmaw. Jekk jirnexxielek tidhak bil-fizika u tivvjaġġa bil-velocità tad-dawl, tiehu 650 sena biex taqsamha!

